

Στοχασμοί για τή διδασκαλία τής μουσικής

Ό "Αρνολντ Σοένπεργκ προτάσσει στά «Μαθήματα Ἀρμονίας» (Harmonielehre) τή δήλωση: «Τό βιβλίο αυτό χρωστώ στούς μαθητάς μου». Καί σέ μᾶς θά συμβῆ συχνά νά φτάσουμε σιή διατύπωση ἑνός ὀρισμοῦ ἢ ἑνός νόμου σπρωγόμενοι ὑπό μιάν ἀπροσδόκητη ἐρώτηση μαθητοῦ μας, γιά πράγματα πού ἄλλοιῶς δέν θάχαμε συλλογιστῆ ἢ πού ἀπλούστατα θά ἐθεωρούσαμε «οἰκοθεν ἐννοούμενα».

* *

Δέν ὑπάρχει τίποτα πῶ εὐκολο ἀπό τό νά παρουσιάσετε ἕνα πρᾶγμα μέ τρόπο δύσκολο, καί τίποτα πῶ δύσκολο ἀπό τό νά παρουσιάσετε μέ τρόπο εὐκολο. Γι' αὐτό εἶνε αἰώνιο καί τό παράπονο γιά τήν ἑλλειψή διδακτικῶν βιβλίων εὐχρηστών. Ὡς τόσο καί ἀγνωρισμένες μουσικές διασημότητες στό ζήτημα αὐτό ἀποδεικνύονται ἀνίκανες ἔναντι ἀσημότερων μουσικῶν, πού ἔχουν ἄνωγιά μιά προδιάθεση νά μεταδώσουν τίς γνώσεις τους.

* *

Κανένας δάσκαλος δέν εἶνε παντογνώστης καί οὐτε θάπρεπε νά παρουσιάζεται σάν νάταν. Δέν εἶνε διάλογο ντροπή νά μή μπόρῃ ν' ἀπαντήσῃ ἀμέσως σέ μιά ἐρώτηση μαθητοῦ του, καί νά προσπαθῇ ἐν συνεργασίᾳ μαζί του νά λύσῃ τήν ἀπορία του. Δέν εἶμαστε «προϊστάμενοι» ἢ «πρόετροι». Κάναμε ἀπλούστατα μιά προεργασία γι' αὐτοῦς κι' ἂν θέλετε εἰμαστε κάτι σάν ὁδηγοί στίς ὄρειβασιές τους.

* *

Στίς ἐξετάσεις, ἐκεῖνος πού πρέπει νά ἰδρῶσῃ εἶνε ὁ δάσκαλος, ὄχι ὁ μαθητής. Γιατί εἶνε πολὺ πῶ δύσκολο ἀκόμα καί ἀπό ἀβέβαιες ἢ νευρικές καί κακοδιατυπωμένες ἀπαντήσεις, νάβρῃ τίς πραγματικές γνώσεις ἢ νά διαπιστώσῃ τήν ἀγνοία ἑνός μαθητοῦ παρά νά συγχίξῃ ἕνα νέο μέ σοφιστικά ψιλολογημένες ἐρωτήσεις ἢ νά τοῦ ἐπιδείξῃ τήν—ἐνόητη ἄλλως τε—

ὑπεροχή σου ἀπέναντί του. Χειρότερο ἀκόμα εἶνε νά «παρμημενίσῃς» μιά κακοδιατυπωμένη ἀπάντηση καί ν' ἀφήσῃ νά τό νοιώσῃ—καί ἀκόμη χειρότερα—νά μετανοήσῃ γι' αὐτήν ὁ ἐξεταζόμενος.

* *

Στά καθήκοντα τοῦ δασκάλου συγκαταλέγεται καί ἡ ἀνθρωπιστική διαπαιδαγώγησις καί ἡ καθοδήγησις τοῦ χαρακτήρος τοῦ μαθητοῦ του, πού, ἀφοῦ ἡ μουσική εἶνε ἡ κατ' ἐξοχήν τέχνη τοῦ ἀνθρωπισμοῦ—πρέπει νά θεωρηθῇ μέρος τῆς διδασκαλίας. Καί στήν περίπτωσι αὐτή τό βάρος εἶνε ἀκόμη μεγαλύτερο γιά τόν ἰδιαιτέρου δάσκαλο παρά γι' αὐτόν πού ἐργάζεται σ' ἕνα ὁποιοδήποτε σχολεῖο. Αὐτό φυσικά δέν ἐμποδίζει νά ἐπιδεικνύῃ καί κάποια ἐκτίμησι στήν ἐξελισσόμενη προσωπικότητα τοῦ μαθητοῦ του καί νά τηρῇ τήν ἀπόστασι πού χρειάζεται: "Ὅσο γιά τήν «μαθητρία», αὐτή, λέγει ὁ Ρέγγερ, πρέπει νά τοῦ εἶνε ἱερή!

Ἡ Μικτή Χορωδία τοῦ Λυκείου Ἑλληνίδων Σόφου μέ τόν μαέστρον κ. Ν. Μάστορα